

Forskningsstrategi för ALT 2025–2029

Forskningsstrategi för ALT 2025–2029	i
1. Inledning	1
2. Definitioner	1
2.1 Forskning	1
2. Avnämjarrelevans och församlingsnära	2
3. Vision och målsättning	3
3.1 Forskning och utbildning vid ALT ska vara ömsesidigt berikande	3
3.2 Forskning vid ALT ska vara av hög kvalitet	3
3.3 Forskningen ska vara internationellt anknuten	3
3.4 Forskning vid ALT ska ta sig an utmaningar i samhälle och kyrka	3
3.5 Forskning vid ALT ska ges goda förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag	4
4. Organisation och ledning	4
4.1 Utbildnings- och forskningsråd (UFR)	4
4.2 Forskningsledare	4
4.3 Ämnesföreträdare och huvudämnen	5
4.4 Institutet för Pentekostala Studier (IPS)	5
4.5 Frikyrkliga forskningsrådet (FRIFO)	5
4.6 Tidskrifter	5
4.7 Forskningsfinansiering	6
5. Verksamhet	6
5.1 Grundforskning inom huvudämnena	6
5.2 Interdisciplinära forskningstematiker	7
5.2.1 Återkommande forskningstematiker	7
5.2.2 Forskningstematiker för perioden 2026–2029	8

1. Inledning

Forskningsstrategi för ALT (Akademi för Ledarskap och Teologi) 2025–2029 har till uppgift att ange vision och målsättning för ALT:s forskning, beskriva dess organisation och ledning samt ange inriktning för forskningsverksamheten. Forskningsstrategin har tagits fram under våren 2025 och processats med föreningens verksamhetsråd, styrelse, UFR, samt Forskarkollegium under ledning av forskningsledare. Strategin ger utrymme för förändring och utveckling och kan vid behov uppdateras och revideras under perioden. Forskningsstrategin konkretiseras i den årliga verksamhetsplan som beslutas av styrelsen.

Den ideella föreningen ALT bedriver en bred utbildningsverksamhet. Föreningen är enskild utbildningsanordnare för ALT högskola, som anordnar högskolekurser och program på grund- och avancerad nivå. Utöver detta genomförs utbildningsverksamhet även i folkhögskolekurser som ges i samverkan mellan ALT och de nio folkhögskolor som finns inom ALT:s medlemsorganisationer. Därutöver genomförs också viss uppdragsutbildning.

Forskning vid ALT bedrivs primärt inom ALT högskola, i enlighet med kraven på forskningsanknuten utbildning i högskolelagen (1992:1434, 1 kapitel, 3§). Utöver det bedrivs även samverkansforskning med samverkande folkhögskolor och med avnämare inom ägarstrukturen eller andra intressenter, i enlighet med högskolelagens skrivning om att det i högskolornas uppgift ”ska det ingå att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta” (1992:1434, 1 kapitel, 2§).

Forskningsstrategin bygger vidare på tidigare forskning och forskningsintressen samtidigt som den tydliggör en gemensam framtida inriktning som ska bidra till att profilera, utveckla och öka mängden forskning och publicering vid ALT. Strategin ska fungera vägledande för forskning vid ALT och skapa goda förutsättningar för att utveckla ALT som forskningsinstitution. I likhet med övrig verksamhet inom ALT, bedrivs forskningen utifrån de styrdokument som gäller för organisationen.

2. Definitioner

Här definieras tre för ALT:s forskning centrala termer, nämligen ”forskning”, ”avnämarrelevans” och ”församlingsnära”. Relationen dem emellan illustreras i Figur 1.

2.1 Forskning

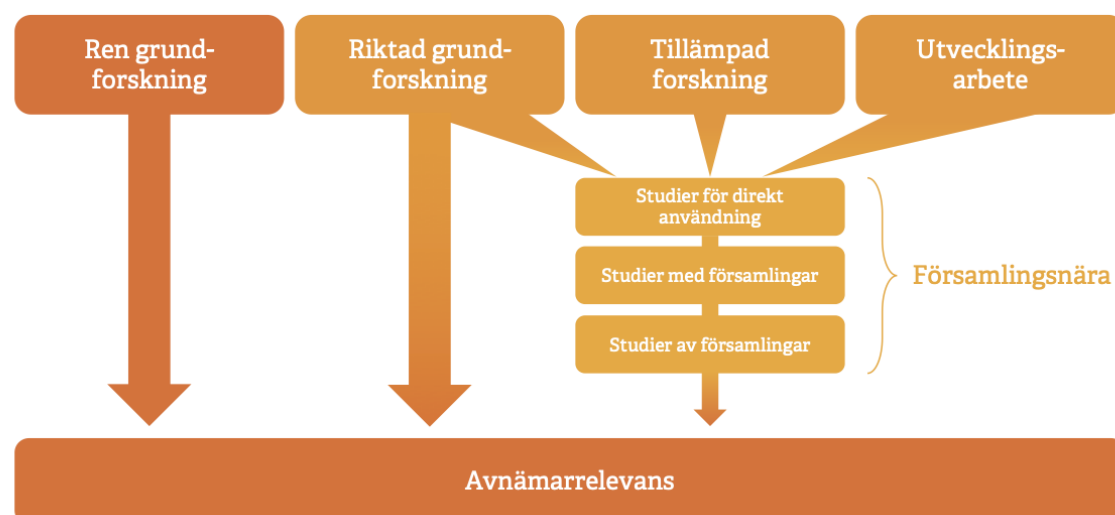
ALT:s förstår termen forskning i linje med Vetenskapsrådets definition, som i sin tur bygger på OECD:s definition: ”Forskning och utveckling innefattar ett kreativt och systematiskt arbete för att öka mängden kunskap – inklusive kunskap om mänskligheten, kulturen och samhället – och att

utveckla nya tillämpningar av den tillgängliga kunskapen”.¹ Så definierad kan forskning, vidare, indelas i (1) *grundforskning*, (2) *tillämpad forskning* och (3) *utvecklingsarbete*.

1. *Grundforskning* är ett systematiskt och metodiskt sökande efter ny kunskap och nya idéer utan någon bestämd tillämpning i sikte. Här kan i vissa fall begreppet ”riktad grundforskning” användas, det vill säga forskning som kan tänkas lägga grund för tillämpning.
2. *Tillämpad forskning* är ett systematiskt och metodiskt sökande efter ny kunskap och nya idéer med en bestämd tillämpning i sikte.
3. *Utvecklingsarbete* är som den verksamhet som systematiskt och metodiskt utnyttjar forskningsresultat och vetenskaplig kunskap för att åstadkomma nya produkter, nya processer, nya system eller väsentliga förbättringar av dem som redan existerar.

2.2 Avnämjarrelevans och församlingsnära forskning

Med avnämjarrelevans avses forskning som kan tänkas ha relevans för ALT:s avnämare på sikt. Denna forskning är primärt grundforskning (både ren och riktad) och rymmer ämnesfördjupningen inom högskolans tre huvudämnen: Bibelvetenskap (BV), Kyrko- och missionsstudier (KM) och Systematisk teologi (ST). All forskning på ALT bör vara avnämjarrelevant. Med församlingsnära avses forskning som har direkt relevans för församlingar, nationella som internationella. Här inkluderas *forskning på församlingar*, *studier med församlingar* (inklusive aktionsforskning, det vill säga forskning som utförs för att få kunskap om sin egen praktik och därigenom förutsättningar för att förändra densamma), samt forskning som publiceras och på annat sätt tillgängliggörs *för direkt användning* i församlingar. Denna forskning kan alltså utgöras av både grundforskning, tillämpad forskning och utvecklingsarbete.

Figur 1: *Forskning vid ALT*

¹ Vetenskapsrådet. 2021. *Forskningsbarometern 2021: Svensk forskning i internationell jämförelse*. Stockholm: VR (se online på www.vr.se), 18; jfr www.forskning.se.

3. Centrala karaktärsdrag

3.1 Forskning och utbildning vid ALT ska vara ömsesidigt berikande

ALT ska arbeta aktivt för att skapa närhet mellan forskning och utbildning på grund- och avancerad nivå (se högskolelagen ovan). ALT uppmuntrar därför forskning som ger konstruktiva bidrag till de utbildningar lärosätet bedriver. Det sker genom att forskningen både ägnas åt specifik ämnesfördjupning och gemensamma tematiker (se nedan), samt att forskare uppmuntras initiera interdisciplinära forskningsprocesser. Samtliga lärare ska ges möjlighet till undervisning, fördjupning, forskning och meritering.

3.2 Forskning vid ALT ska vara av hög kvalitet

ALT värnar om forskningens frihet och självständighet och att den utförs i enlighet med adekvata vetenskapliga metoder och med hänsyn till forskningsetiska principer och god forskningssed. Forskningsresultat som kommer ur grundforskning (ren och riktad) samt tillämpad forskning ska som regel publiceras i sakkunniggranskade publikationer och på så sätt synliggöras för såväl forskarsamhället som avnämare. För utvecklingsarbete ställs som regel inte krav på sakkunniggranskning.

3.3 Forskningen ska vara internationellt anknuten

Då forskning i ALT:s tre huvudämnen (BV, KM, ST) i dag som regel bedrivs både nationellt och internationellt, samt att ALT:s avnämare alla är verksamma internationellt förutsätts forskare vid ALT vara aktiva i internationella nätverk och delta aktivt på konferenser och i internationella forskarutbyten. ALT ska regelbundet arrangera forskningskonferenser, både ämnesspecifika och interdisciplinära, där nationella och internationella forskare ges möjlighet till nätverkande och utbyte. Forskare uppmuntras särskilt samverka med institutioner där ALT söker långsiktigt samarbete (se ALT:s strategi för internationell samverkan).

3.4 Forskning vid ALT ska ta sig an utmaningar i samhälle och kyrka

ALT:s forskning ska bidra till hållbar utveckling på olika nivåer i samhället och till ett demokratiskt samhälle som ger rum för allas bidrag. En viktig del av ALT:s forskning är den församlingsnära forskningen. Här kan också nämnas forskningens ”tredje uppgift”, där populärvetenskaplig publicering fyller en viktig roll, samt seminarier och bredare konferenser där forskare och andra intressenter kan mötas för ömsesidigt utbyte. För att nå dessa mål ska ALT:s forskning sträva efter utökad samverkan med olika aktörer i samhället, samverkande folkhögskolor och medlemsorganisationerna. Denna breda syn på forskning motiveras av att ALT vill fungera som mötesplats för en kritisk och konstruktiv dialog mellan samhälle, kyrka, folkbildning och akademi.

3.5 Forskning vid ALT ska ges goda förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag

Forskningen ska ha en ändamålsenlig ledning, väl utbyggd infrastruktur för forskning och fördjupning samt en genomtänkt strategi för forskningens inriktning och finansiering.

4. Organisation, ledning och finansiering

4.1 Utbildnings- och forskningsråd (UFR)

Vid ALT finns ett Utbildnings- och forskningsråd (UFR). UFR ansvarar för den akademiska verksamheten vid högskolans utbildningar på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och samverkan inom högskolans ämnesområde teologi. Rådet ska säkra att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning samt verka för strategiska nationella och internationella samarbeten.

UFR tillser att forskning bedrivs i linje med fastställd forskningsstrategi, ansvarar för kvalitetssäkring och utveckling av forskning. Vidare ansvarar UFR för att den forskning som bedrivs vid högskolan synliggörs, etiskt granskas och håller god kvalitet. UFR ska föreslå strategiska satsningar för forskning samt värna om samverkan med ALT:s samverkansparter, avnämare och det omgivande samhället.

Studierektorer och forskningsledare är ordinarie ledamöter i UFR och leder rådets arbete i samråd med rektor. Övriga ledamöter utses av rektor i samråd med Verksamhetsledning (VL). Rådet rapporterar till rektor.

4.2 Forskningsledare

Forskningsledaren utses av rektor. Forskningsledaren ska ha minst docentkompetens och dokumenterad vetenskaplig, pedagogisk och ämnesmässig kompetens. Forskningsledaren är direkt underställd rektor och har övergripande ansvar för att forskning vid ALT bedrivs i linje med fastställd forskningsstrategi, håller god kvalitet och utförs i enlighet med adekvata vetenskapliga metoder och med hänsyn till forskningsetiska principer och god forskningssed, samt är internationellt anknuten.

Forskningsledaren ska värna om att forskningen vid ALT bedrivs i samverkan mellan utbildningens olika områden samt att det sker en löpande uppföljning och utvärdering som ligger till grund för kontinuerlig utvecklingen av forskningsstrategin.

4.3 Forskarkollegium

Forskarkollegiet utgörs av samtliga anställda disputerade forskare vid ALT. Detta kollegium, som inte är ett formellt beslutsorgan, möts några gånger per år för att diskutera forskningsrelaterade ämnen och inkomma med utlåtanden till Verksamhetsledning och UFR i aktuella forskningsfrågor. Kollegiet leds av ALT:s forskningsledare.

4.3 Ämnesföreläsare och huvudämnen

Forskning inom ALT har sin bas i högskolans tre huvudämnen: Bibelvetenskap (BV), Kyrko- och missionsstudier (KM) samt Systematisk teologi (ST). I KM-fältet inkluderas Praktisk teologi. Varje huvudämne har en ämnesföreläsare som i samverkan med UFR och rektor verkar för att områdets forskare får möjlighet till ämnesfördjupning och fortbildning samt att ämnet aktivt bidrar till forskning kring gemensamt beslutade tematiser.

Varje huvudämne har ett eget högre seminarium som leds av ämnesföreläsare. Seminariet är en viktig mötesplats för fördjupning och utveckling och för att värna om ämnesövergripande samverkan. Seminariet ska planeras i samråd med UFR och forskningsledare. Deltagare är anställda med anknytning till ämnesområdet, doktorander, masterstudenter och andra inbjudna forskare och intressenter. Seminarierna kan även inbjuda teologiskt verksamma som har sin bas i huvudmännens verksamheter. Varje huvudämne inom ALT ska verka för att få egna forskarstuderande som har sin bas i ALT och som handleds av ALT:s forskare.

4.4 Institutet för Pentekostala Studier (IPS)

Institutet för Pentekostala Studier (IPS) är ett samarbete mellan ALT och Centrum för mångvetenskaplig forskning om religion och samhälle (CRS), Uppsala universitet. Syftet är att främja forskning om pentekostalismen i Sverige och i världen. IPS är även del av det nätverk av institut som driver det europeiska forskningsnätverket GloPent och tidskriften *PentecoStudies*. I samarbete med Pingst Sverige drivs IPS-network, ett digitalt arkiv som där det presenteras ”referensmaterial, källor, aktuell information, samt erbjuds rum för interaktion och kunskapsutbyte med intresset för pentekostalism som nav”.²

4.5 Frikyrkliga forskningsrådet (FRIFO)

Frikyrkliga forskningsrådet (FRIFO) är ett samarbete mellan ALT och Enskilda Högskolan i Stockholm (EHS).³ FRIFO:s övergripande policy är att stödja vetenskaplig forskning som är relevant för frikyrkorna, deras identitet, uppgift, teologiska profil och roll i samhället insatt i ett nationellt och internationellt perspektiv. FRIFO prioriterar forskning som har anknytning till frikyrkliga forskningsmiljöer. En gång om året fördelar FRIFO bidrag till forskning, huvudsakligen från Stiftelsen C E Wikströms Minne. FRIFO har även en begränsad egen forskningsfond. FRIFO anordnar också regelbundet vetenskapliga konferenser och seminarier i samarbete med frikyrkoanknutna teologiska högskolor.

4.6 Tidskrifter

ALT driver två tidskrifter där sakkunniggranskad avnämbarrelevant forskning publiceras: *Scandinavian Journal for Leadership and Theology (SJLT)*, *HYBRID – mellan akademi, kyrka och samhälle*,

² <https://www.pingst.se/forsamling/natverk/ips/>.

³ Se <https://www.skr.org/kristen-tro/kyrkorna/frikyrkor/frifo-frikyrkliga-forskningsradet/>.

samt skriftserien Forskningsrapporter från IPS. *SJLT* är en elektronisk Open Access-tidskrift som ges ut i samarbete med Høyskolen for Ledelse og Teologi (HLT) och Ansgar Høyskole. Tidskriften publicerar kontinuerligen artiklar inom området ledarskap och teologi, på engelska och de skandinaviska språken (svenska, danska och norska).

HYBRID publicerar forskning Open Access i form av vetenskapliga artiklar och bokrecensioner på svenska i skärningspunkten mellan Bibelvetenskap (BV), Kyrko- och missionsstudier (KM) och Systematisk teologi (ST). Tidskriften utkommer en gång per år, och upprätthåller ett särskilt intresse för församlingsnära teologi. Varje nummer utgår från ett på förhand givet tema som beslutats av UFR, baserat på ALT:s forskningstematiker. Från 2025 finns även en supplementserie där längre forumgranskade rapporter kan publiceras, samt volymer som kombinerar forskning och utvecklingsarbete.

Forskningsrapporter från IPS publicerar sakkunniggranskad forskning Open Access som initierats av IPS och som särskilt uppehåller sig vid pentekostalismens teologi, uttryck och praktiker.

4.7 Forskningsfinansiering

Forskningsfinansiering sker genom fördelning av ALT:s egna resurser och genom externa anslag. Rektor, forskningsledare och ämnesföreträdare ska verka för att stödja forskningsansökningar och ökad extern forskningsfinansiering, både i form av statlig finansiering och i form av privata donationer och forskningsanslag från stiftelser och organisationer. Under innevarande period ska ALT dessutom arbeta med att skapa en egen fond för att stödja forskning.

Under perioden 2025–2029 ska ALT utveckla rutiner för ansökningar och öka sin förmåga att skriva fram konkurrenskraftiga ansökningar i syfte att tilldelas anslag där ALT blir anslagsförvaltare. Även ansökningar i samverkan med andra lärosäten och ansökningar där enskilda forskare inom ALT söker medel vid andra lärosäten ska stödjaskas.

Lärare som önskar finansiellt stöd eller utökat tjänsteutrymme för forskning ska samråda om detta med ämnesföreträdare, forskningsledare och rektor. Principer för tilldelning fattas av rektor i samråd med UFR och Forskarkollegiet, beslut om internt stöd och utrymme i tjänst fattas av rektor.

5. Verksamhet

5.1 Forskning inom huvudämnena

Den ämnesfördjupande forskningen är nödvändig för att säkerställa ALT:s kompetens som forskningsinstitution. ALT ska utveckla spetskompetens inom högskolans tre huvudämnen BV, KM och ST. Målsättningen är att ALT ska bli en viktig aktör i svensk akademisk forskning med en egen profil utformad utifrån skolans närhet till avnämare och genom ett livaktigt, ömsesidigt internationellt utbyte. Ämnesfördjupning ska vidare ge viktiga bidrag till utmaningar i samhälle och kyrka enligt ovan.

Konkret sker ämnesfördjupning genom enskilda forskares projekt och gemensamt beslutade forskningsprojekt. Vidare ska forskningen bedrivas genom samverkan med andra institutioner och genom att internationella forskare affilieras till ALT. ALT ska stödja lärares publicering i nationella och internationella publiceringskanaler och skapa former för teologiskt utbyte mellan forskare och praktiker som gör ALT:s forskning relevant för olika avnämare.

5.2 Interdisciplinära forskningstematiker

ALT eftersträvar en organisering av forskningen som stödjer interdisciplinär samverkan. Detta är av avgörande betydelse för att stärka utbildningens profil och inriktning samt binda samman forskning med utbildning på grund- och avancerad nivå. Interdisciplinär forskning är, vidare, viktig för att ge breda perspektiv på samtida utmaningar och för att bidra till kompetens och kunskap som förbereder studenter för uppgifter i kyrka och samhälle. Vidare motverkar denna typ av forskning fragmentering av det teologiska ämnesfältet.

För att uppnå detta syfte identifieras i forskningsstrategin ett antal interdisciplinära forsknings-tematiker. Dessa formuleras i dialog med ALT:s verksamhetsråd och beslutas av UFR efter att ha förankrats i ALT:s Forskarkollegium. Enskilda forskares projekt bör, där så är lämpligt, relateras till dessa gemensamma tematiker. Forskningen som bedrivs här kan definieras som riktad grundforskning, tillämpad forskning samt utvecklingsarbete (se definitioner ovan).

Under perioden 2026–2029 ska ALT fördjupa forskning inom två återkommande forsknings-tematiker, samt två specifika tematiker som också utgör temanummer för tidskriften *HYBRID*. Avslutning, inriktningsförändringar eller uppstart av nya tematiker kan förberedas inför kommande perioder. Sådana förändringar bereds av UFR och beslutas av styrelsen i samband med revideringar eller fastställande av ny forskningsstrategi.

5.2.1 Återkommande forskningstematiker

Ledarskap: Inom denna tematik fokuseras ledarskap med särskilt fokus på ledarskap i svensk frikyrklighet. Fenomen och perspektiv som är aktuella att behandla är, till exempel, lärare i söndagsskolan och deras roll i barns trosutveckling, sociala mediers inverkan på ledarskap i kristna sammanhang, hur bibeltexter och personer i Bibeln används för att legitimera ledarskap, samt hur ledarskap formuleras i olika nutida eller historiska kulturella kontexter. Vidare kan organisation och ecklesiologi, genus och mångkulturalitet, demokrati och bemyndigande, hållbart ledarskap och livslångt lärande vara relevanta. Temat har en nära koppling till utvecklingen av ALT:s ledarkurser, och tidskriften *SJLT* kan vara av särskilt intresse för publikationer. Temat kan med fördel också fokuseras i de specifika forskningstematikerna nedan.

ALT:s avnämares teologier och praktiker: ALT vill särskilt prioritera återkommande forskning på olika aspekter av avnämarnas teologier och praktiker. Till exempel kan konstateras att ALT:s huvudmän alla har en tydlig relation till den globala, evangelikala Lausannerörelsen. Vidare finns en tydlig koppling till globala pentekostala rörelser. En återkommande prioritet är därför interdisciplinära studier av nationell och internationell evangelikalism och pentekostalism, inklusive baptism. Fenomen och perspektiv som är aktuella att behandla är, till exempel, spiritualitet,

bibelbruk, praktiker, med mera. En avgörande resurs för forskning inom pentekostalism är IPS (se ovan), och skriftserien Forskningsrapporter från IPS.

5.2.2 Specifika forskningstematiker

Bibelbruk: Bibeln har alltid haft en central plats inom ALT:s avnämarsamfund. Inom detta tema önskar ALT beforska hur Bibeln historiskt har tolkats och använts, särskilt i relation till hur teologiska och moraliska förändringar har motiverats bibliskt (receptionshistoria). Vidare behövs forskning kring hur Bibeln översätts och används på ett fruktbart sätt i församlingssammanhang och undervisning för olika åldrar. Tematiken önskar också aktualisera Bibelns fortsatta relevans i samtida kultur, samhälle och mission.

Försoning: Vi lever i en tid som präglas av en alltmer tilltagande polarisering. Skiljelinjer mellan grupper blir allt viktigare och i närtid har flera av de konflikter som följer av polariseringen tagit sig militära uttryck. Många länder rustar sig för krig. Mitt i detta finns kyrkan med ett budskap om försoningen. Hur kan detta ta sig uttryck i en tid som vår? Vi ser här ett behov av forskning som innefattar ett brett spektrum av frågeställningar – försoningsmotiv i Bibelns texter, teologiska tolkningar av Jesus försoningsverk, försoningens roll i ekumeniska samtal eller i förkunnelse och liturgi, historiska försoningsprocesser inom kristenheten samt försoningens relevans i social och politisk kontext.

Ungas tro: I ungdomsbarometerns Trendrapport 2025 noteras att Jesus har potentialen att ”trenda” under året. Vad innebär detta för frikyrkan? Under de senaste åren har frågan om ungas tro bearbetats i ett antal forskningsrapporter. I IPS-rapporten ”Tro på glid” studerades bland annat faktorer som varit viktiga för ungdomars trosformation. Viktiga bidrag har getts, men området framstår fortfarande som ett viktigt område att prioritera.